

HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA MODERNA I-II - 25381

Pere Lluís Font

CONTINGUT

La "Història de la filosofia moderna I" i la "Historia de la filosofia moderna II" són dues parts (correspondents a sengles semestres) d'un curs general d'Història de la filosofia moderna concebut unitàriament, que abarca els segles XV-XVIII.

La "Història de la filosofia moderna I" comprèn els temes 1-4. A més de les dues sessions setmanals de classe teòrica, tindrà també una sessió setmanal de classe pràctica, centrada en textos de Descartes (lectura i comentari del *Discurs del mètode* i de les *Meditacions metafísiques*).

La "Història de la filosofia moderna II" comprèn els temes 5-8.

OBJECTIUS

L'objectiu del curs és doble:

- a) Adquirir la informació bàsica sobre la filosofia del període comprès en el programa (continguts i relació amb el context historicocultural), com a condició per a poder fer un intent de balanç i d'assumpció crítica de l'heretatge filosòfic dels autors principals de l'època. Amb vista a això, és absolutament indispensable, a part d'altres lectures complementàries, treballar a fons i sense llacunes una bona història general de la filosofia (cf. infra).
- b) Iniciar-se en la lectura d'alguns textos fonamentals, de lectura obligatòria, que s'indiquen en la bibliografia.

TEMARI

Primera part

- 1) Qüestions preliminars.
  - a) El problema de la periodització.
  - b) Trets generals de la filosofia moderna.
  - c) Aspectes metodològics.
- 2) Els corrents filosòfics del Renaixement.
  - a) De l'Edat Mitjana al Renaixement.
  - b) L'humanisme i el ressorgiment de les escoles filosòfiques de l'antiguitat.
  - c) La reforma i la segona escolàstica.
  - d) La revolució científica i la nova epistemologia.
  - e) La nova filosofia política.
- 3) Descartes i el cartesianisme.
  - a) Descartes i el Renaixement.
  - b) El mètode, la moral, la ciència i la metafísica cartesianes.

- c) La polèmica entorn del cartesianisme. De Descartes als postcartesians.
  - d) Un postcartesià atípic: Pascal.
- 4) El racionalisme postcartesià.
- a) Spinoza: racionalisme i naturalisme.
  - b) Malebranche: racionalisme i ocasionalisme.
  - c) Leibniz: racionalisme i monadologia.

Segona part

- 5) L'empirisme postcartesià.
- a) Locke: empirisme i liberalisme.
  - b) Berkeley: empirisme i idealisme.
  - c) Hume: empirisme i escepticisme.
- 6) La filosofia de la Il.lustració.
- a) La Il.lustració britànica.
  - b) La Il.lustració francesa, italiana i hispànica.
  - c) La Il.lustració alemanya.
- 7) Kant i la filosofia crítica.
- a) Kant i la Il.lustració.
  - b) Les grans preguntes kantianes i la trilogia crítica.
  - c) Què puc saber? Teoria de la ciència i de la metafísica.
  - d) Què dec fer? Ètica, filosofia del dret i filosofia política.
  - e) Què puc esperar? Filosofia de la història i de la religió.
  - f) Què puc admirar? Teoria de l'art i teleologia.
  - g) Què és l'home? La unitat de la filosofia kantiana.
  - h) La polèmica entorn del kantisme. De Kant als postkantians.
- 8) Recapitulació temàtica de la filosofia moderna.
- a) L'home, la natura i Déu.
  - b) El coneixement, l'acció i l'art.

AVALUACIÓ

L'avaluació de cada una de les dues parts es farà essencialment a partir d'un examen, en la forma oportunament indicada a classe.

L'examen d'"Història de la filosofia moderna I" comportarà, a més de qüestions, un comentari d'un text de les obres de Descartes treballades a les classes pràctiques.

BIBLIOGRAFIA

Històries generals de la filosofia especialment recomanades:

- BRÉHIER: Història de la filosofia, 2, Del Renaixement a la Il·lustració (UAB).
- COPLESTON: Historia de la filosofia, vv. 3b, 4, 5 i 6 (Ariel).

Textos de lectura obligatòria:

- DESCARTES: Discurs del mètode i Meditacions metafísiques.
- SPINOZA: Tractat de l'esmena de l'enteniment.
- LEIBNIZ: Discurs de metafísica.
- BERKELEY: Tres diàlegs entre Hylas i Philonous.
- HUME: Investigació sobre l'enteniment humà.
- KANT: Prolegòmens i Fonamentació de la metafísica dels costums.

Altres obres particularment interessants:

- KOYRÉ: Del mundo cerrado al universo infinito (Siglo XXI).
- KUHN: La revolución copernicana (Ariel).
- RODIS-LEWIS: Descartes y el racionalismo (Oikos-Tau).
- HAZARD: La crisis de la conciencia europea (1680-1715) (Alianza).
- GARCIA MORENT: La filosofía de Kant (“Austral”).

Indicacions complementàries de lectures seran donades a classe.